

Izdajatelj in odgovorni vrednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Lepi vspehi.

Dne 19. t. m. so volila mesta in trgi na Kranjskem skupno 8 deželnih poslancev. Katoliško-narodna stranka je tudi v tej skupini postavila kandidate.

V Idriji je zmagal pri ožji volitvi katoliški kandidat dekan **Arko** s 161 glasovi nasproti liberalcu Majaronu, ki je dobil le 133 glasov. Idrija je tedaj naša!

V Radovljici-Kamnik-Trzinu je zmagal sicer liberalni kandidat Ferjančič s 199 glasovi, toda katoliški kandidat Špendal je častno podlegel, ker je dobil 113 glasov.

V Kranju-Škofji Loki je sicer še sedaj zmagonosno pete o'nesel liberalac Firc, toda le z boro večino 38 glasov. Katoliški kandidat Koblar sme biti ponosen na vspeh, ker dobil je 118 glasov.

V dolenjskih mestih je zmagal dr. Tavčar.

V notranjskih mestih je bil s toglasno izvoljen posestnik Arko.

V Kočevju je izvoljen Nemeč dr. Schöppl.

V Ljubljani sta sicer zmagala liberalna kandidata Hribar in Graselli z 800 glasovi, toda katoliška kandidata Karol Pollak in Ivan Kregar sta vendar skoraj brez vse agitacije dobila po 297 in 279 glasov.

Četvilke govore, da zvonil liberalizmu tudi po kranjskih mestih mrtvaški zvon. Dr. Tavčar mora priznati, da je glavni izumirajoče stranke, ki nima več prav nobene bodočnosti. Do zdaj so izključno liberalni poslanci zastopali kranjska mesta. Sedanje volitve so prebile led, kajti v Idriji, ki je na Kranjskem največje mesto za Ljubljano, je izvoljen katoliški kandidat.

Ako prištejemo k narodno-naprednim poslancem tudi še ona dva, katera je izvolila kranjska trgovska zbornica,

namreč Kušarja in Fil. Zupančiča, dobimo, da je zdaj vseh naprednih deželnih poslancev na Kranjskem le devet, dočim je katoliško-narodnih šest najst! Poraz liberalne klike je tedaj velik!

Na delo!

Bližajo se resni časi volitev v dež. zbor. Vsaki hip razpuščen bo sedanji deželni zbor in se razpišejo nove volitve. Zato je skrajni čas, da se naši somišljeniki podajo na delo. Boj se bojuje na slovenski zemlji, boj za liberalizem in proti liberalizmu. Liberalci hoté z vsemi silami napraviti slovensko ljudstvo pristopno liberalizmu. Napeli so vse moči, da preslepe ljudstvo o bližajočih se deželnozborskih volitvah.

Naši somišljeniki naj-li roke drže križem? Nikakor ne! Slednji mora na delo, neumorno delo. Z živo besedo treba ljudstvo poučiti, razkinkati nakane naprednjakov, ljudstvu odpreti oči. Z besedo treba pojasniti ljudstvu, kam je naprednjaki hočejo pritrirati. Pouk je neobhodno potreben.

Večina naših somišljenikov se zanaša na liste, čes, listi, ki so razširjeni, naj ljudstvo poučujejo, mu odpirajo oči. Res je, da je naloga listov ljudstvo poučevati. Toda samo tiskana beseda ne doseže do cela smotra. Črka ostane črka. Listi pred vsem dajejo navodila, listi razmotrivajo dnevna vprašanja, listi poročajo o gibanju in delovanju med narodom. Da pa se načela razširijo med ljudstvom, treba prednj nastopiti z živo besedo. Pisana ali tiskana beseda ne vpliva tako, kakor živa na človeka. Zato se do cela motijo oni, ki se zanašajo le na delovanje naših glasil. Ako hočemo doseči uspehov, treba z živo besedo razpravljati zanimiva dnevna vprašanja. Nič ne upliva tako prepričevalno na človeka, nego živa beseda.

Zato pozivljamo vse: na delo! Dajte slovo zapečku! Stopite v sredo med ljudstvo. Z živo besedo poučujte ljudstvo, razkrijajte volkove v ovčjih oblačilih. Občujate z ljudstvom zasebno, govorite posameznikom, govorite ljudstvu na zaupnih in javnih shodih. Nastopite vsaki v svojem okraju in ljudstvu pojasniti razmere. Pojdite nemudoma in neumorno na delo, ne bojte se truda, ne bojte se zaničevanja! Ako bode delali, vas bodo nasprotniki psovali, in ako ne bode delali, vas bodo istotako — zaničevali. Zato med ljudstvo na delo za ljudstvo!

Prijatelji naj nas uče, kaj moremo, nasprotniki pa, kaj moramo! Kranjske deželnozborske volitve v kmečkih občinah nas uče, kaj moremo doseči z neumornim delovanjem za ljudstvo. Kakor na Kranjskem liberalci niso ničesar dosegli, ker so krščanski možje neumorno delali med narodom, tako tudi našega ljudstva ne bodo oslepili, ako vsaki naš mož stori svojo dolžnost. Naprednjaki pa nas uče, kaj moramo. Z vso silo zagnali so se med ljudstvo ter od vasi do vasi krošnjarijo z svojim naprednjaštvom. Zadnje naprednjaško ničlo v zadnji vasi spravili so na agitacijo. Vse, kar le diši po naprednjaštvu, plačano in neplačano, vse je na delu. In naši somišljeniki? — Njim kličemo: „Pojdite in storite tudi vi tako!“ Slednji naj se poda na delo! Vsi na krov! Vsi k delu! Naše delo je sveto. Naš boj je boj proti lažisvobodi, je svet boj. Zato v tem boju nihče ne sme odstopiti, vsi morajo na delo!

Prvi vipavski kmetijski shod.

(Dalje.)

Prireditelji vipavskega shoda in razstave so skrbeli, da padejo vse zasluge

za razstavo na liberalno stranko. Izbrali so pripravljavni odbor znanih liberalnih mož t. j. takih, ki so se pri zadnjih volitvah pokazali pristaše naprednjaške stranke; če je slučajno v odboru tudi kak dober krščanski mož, je le za vabo, kakor tudi tičarji obesijo poleg limanic nekaj tičev, da privabijo z njim druge tiče. Ti dobri možje mislijo, da so vsi tako odkritosrčni, kakor so sami. Upamo, da že spoznajo, kako jih znani voditelji zlorablajo v strankarske namene. — Načelnik in tajnik odbora sta znana zaupnika liberalne stranke ter si prizadevata, da sta vredna zaupanja goriskega vodstva.

Pripravljavni odbor je izprosil od deželne vlade državno podporo, katero so tudi po prizadevanju g. E. Klavžarja, prejeli v znesku 1000 K, pod izrecnim pogojem, da bodi na shodu politika izključena. Prebrisane glavice pa so vendarle vtihotapile politiko na shod pod nedolžno krinko resolucij, ki se tičejo kmetijskega stanu. Ouposlancu e. kr. kmetijskega društva Klavžarja so odklonili, ker ni narodno-napreden, ker ni istega mišljenja kakor naprednjaški voditelji. Povabili pa so na shod liberalnega strankarja drž. poslanca Gabrščka, ki se je na shodu pokazal volilcem kot sraka v pavovem perju, z načelnimi zahtevami katoliško-narodnih kranjskih poslancev, namreč za kmečke zadruge in splošno, ednako in tajno volilno pravico! O Gabršček! Zatajili ste svoja dva mojstra dr. Tavčarja in dr. Tumo! Tavčar si namreč prizadeva uničiti že obstoječe kmetijsko združništvo; Tuma pa se je v dež. zboru izrazil, da naše ljudstvo ni še zrelo za splošno volilno pravico, na shodu v Bovecu pa, da kmetu ni več pomagati. Vipavci! Kdo farba, Tuma ali poslanec Gabršček?

Točno ob 10. uri, ko se ljudstvo navadno zbira v cerkvi k službi božji,

LISTEK.

Pogovori

iz sedanjih dni z današnje čase.

VI.

„Gospodu samó je moč, visokost, brez mere Njegova večna modrost... Pomóči je Bog rad stiskanim dal, brezbožnike često vklanja do tal... Kdor v milost njegovo stavi ves up, kdor Njega boji se, ta Mu je ljubi.“
Psalm 146.

Jurij: Zadnjič si mi prehitro ušel; poprašal bi še bil rad: kaj je sploh Bogu mar, kakó mi živimo?

Tone: Takó? Ali tudi veruješ, kar praviš? Jaz vem, da ne! Kajti takih mislij drugače nimamo, kakor če je bolno — naše srce. Strast je, ki govori takó, ki gre nam v glavo, kakor močno vino: pijani smo, da ne vemo kaj govorimo...

Kaka je prva posledica, če praviš: kaj Bogu mar za nas? Prva posledica je, da smemo brez ovir služiti strastem! Jaz bi besede: „Kaj Bogu mar za nas“, takó pojasnil: „Vsakemu je prosto delati greh in sicer prav mirno, ne da bi ga pekla vest“.

Druga posledica je, da vse — kar se godi — pripisujemo slučajju.

Jurij: Kaj je to slučaj?

Tone: Glej, ti sam ne veš, in jaz

tudi ne! Je nekaj, česar noben ne ve, česar ne more nikdo opisati zadostno — je nekaj, kar nič ni, kar pa naj vse dela, vse vlada kot neomejen gospodar... To besedo — slučaj — so iznašli brezbožneži, da bi z njo nadomestili božjo Previdnost, ki jim je strašna, usodna!

Jurij: Da, o tem smo večkrat govorili...

Tone: In vidiš, to je le prijetna govornica, ki naj razlaga vse, ki pa je v resnici neumna in smešna; kajti slučaj ničesar ne vodi, ničesar ne stori, ker — nič ni. Bog sam, neomejeni Gospod in stvarnik vseh rečij, vodi in vlada in vrejuje vse — Bog s svojo Previdnostjo.

Jurij: Kaj je Previdnost?

Tone: Božja Modrost, Dobrota, Pravica, ki vodi vsa bitja in vse reči do njih zadnjega cilja (smotra) po najboljših potih.

In pomisli: Bog je vse vstvaril; zakaj bi tudi ne vladal vseh stvarij? Sicer čemú jih je stvaril, ako bi Mu potem ne bile nič mar?

Zato pa ne govori več, kaj je Bogu mar za nas? Bog čuje nad vsemi stvarmi in zlasti nad nami, ki smo razumne stvari, vstvarjeni zato, da Boga spoznavamo, Ga ljubimo in Mu služimo in tako Njega samega zaslužimo...

Jurij: Pa zakaj je potemtakem toliko nereda na svetu? Zakaj toliko ne-

potrebni rečij, toliko slabih? Zakaj toliko razlike: revščina na eni, na drugi strani pa toliko bogastva? Zakaj nismo vsi jednaki?

Tone: Hm, jako učeno govoriš; zdi se mi, da bi ti vse boljše vredil svet, kakor ga je Bog! Pa čakaj:

1. od kod veš, da je vso, kar tebi ne dopada, nered? To je pač predrzno in smelo, da takó govoriš — oziroma, da take besede rad poslušáš...

2. kakó moreš vedeti, da je kaka stvar na svetu nepotrebna, ko vendar ne veš, čemú so vse stvari?

3. in kako misliš, da je kaka stvar slaba, ko vendar ne veš, čemú je dobra? Človek, ki ni vseveden, ki je omejen v spoznanju in moči, ta se upa soditi delo božje Vsemogočnosti, Dobrote, Modrosti, Pravice!!

Kaj se ti zdi, kaj bi rekel človeku, ki niti brati ne zna, pa hoče soditi knjigo učenjaka, čes, zakaj so nekatere strani vse popisane, druge pa skoro bele; zakaj so nekatere črke velike, druge pa majhne; zakaj ni spodaj, kar je zgoraj? Rekel bi takemu čudaku: „Ti si nevednež, ti si tepee gledé teh rečij! Ali ne veš, da bi potem knjiga ne imela več mislij učenjakovih v sebi? Stokrat bolj učen mož je vso knjigo takó uredil, ti pa hočeš vse preobrniti? In zakaj? Ker ničesar ne razumeš...“

Prav takó delajo oni, ki grajajo božja dela! Svet je podoben veliki knjigi: stoletja so, kakor strani v knjigi; leta, kakor vrste; vsaka stvar pa je slična črkam — jedna večja, druga manjša; ta zgoraj, ona spodaj — vsaka pa na svojem mestu, kamor jo je postavil umetnik...

4. in če prašáš, zakaj toliko razlike? Po letu vročina, mráz po zimi; v trenutku nalič, suša ob nepravem času? Ta bogat, oni revež; prvi živé le nekaj dni, drugi do visoke starosti? — Glej, na vse to ti odgovorim: „Neskončena Modrost, neskončna Pravica in Dobrota je vse to vredila takó; in gotovo je vse vrejeno v najlepšem redu, čeprav se nam zdi narobe“.

Kajti če hočeš kako delo prav soditi, moraš je do cela poznati — vse vkup in posamne dele; iz česa je in čemú — kje pa je človek, da bi spoznal vse skrivnosti božje? Ali more kdo vedeti, kaka je večnost in kaka bo za nas? Zdaj se nam zdi, da so bogatini srečni in reveži nesrečni; ali poglej v večnost — tu imaš mero, s katero sodi vse: brez te mere ne moremo razumeti prav ničesar o božji Previdnosti... O koliko smo o tem slišali že v domači šoli! Ali se ne spomniš več one pripovedke o želodu in buči? Vrtnar Jakob ogleduje veliko bučo, pa pravi:

**Skrb kmetijskega društva za
zboljšanje govedoreje na Goriškem.**
Osrednji odbor našega kmetijskega društva je v sejah dne 9. in 12. t. m. razpravljal, kako porabiti dovoljeno državno in deželno podporo za nakup in razdelitev plemenskih bikov in junic belanske pasme. G. E. Klavžar je v imenu živinorejskega odseka predlagal: 1. Naj predsedništvo preskrbi, da se iz državne podpore 8000 kron, potem iz deželne letne podpore 800 kron in iz dotičnega blagajničnega preostanka, ob enem pa tudi s svoto 10.000 K, ktera pripada tolminski pokrajini od deželne podpore 40.000 K, nakupijo čistokrvni biki in breje junice belanske pasme ter razdele med razumne in skrbne živinorejce na Tolminskem. — 2. Nakupljeni biki naj se izročijo v oskrbo, breje junice pa v last spodaj imenovanim gospodarjem po pogojih, ki so ustanovljeni v posebnih pravilih. — 3. Z živalmi, ki se nakupijo z deželno podporo, naj se ustanove tri glavne postaje za izrejo čistokrvne govede, ena v Tolminu, ena v Bovcu in ena v Cerknem. 4. Državna podpora naj se pa pod navadnimi pogoji porabi za nakup in razdelitev plemenske živine.

Odbor je že v prvi seji načeloma sprejel te predloge, a predno je kaj določnega sklenil o tej zadevi, hotel je, da se napravijo pravila glavnim plemenskim postajam, in zato je menila večina, da bi bilo bolje, ako se nakup bikov in junic iz deželne podpore odloži na prihodnjo pomlad, do kterega časa bi bilo mogoče preskrbeti vsestransko utemeljena pravila.

Odbornik Klavžar pa je zagovarjal predlog, da bi se za tolminski okraj takoj omislila vsa živina z uporabo obeh zalogov, priponudivši se, da napravi pravila do prihodnjega četrtka. Ker so prisotni slovenski odborniki podpirali ta predlog, udala se mu je večina in v četrtki predpoldne so se v odseku po zelo obširni razpravi dogotovila pravila, ktera je osrednji odbor v popoldanski seji istega dne potrdil kot začasna pravila, dokler se na podlagi skušenj ne ustanove stalna.

Po teh pravilih bodo morali dotični gospodarji ohraniti biki skozi tri leta za pleme. Če pa nastane potreba, da se kateri bik proda pred tem časom, dobi bikorejec primerno odškodbo in sicer po prvem letu 24% čiste prodajne cene, po drugem letu 48% — po tretjem letu pa od tistega časa naprej, ko je postal bik goden za skok, ostane njegov, ne da bi moral zanj kaj plačati kmet. društvu. Če ga odda pred časom, pojde bik na dražbo, ktere se redilec ne sme na noben način deležiti.

Junice iz deželne in državne podpore se odstopijo v popolno last, prve proti plačilu $\frac{2}{3}$ kupne cene in dotičnih stroškov v petih enakih letnih obrokih; za druge pa bode takoj plačati polovico kupne cene in stroškov. Junice oziroma krave je ohraniti najmanj 5 let in rediti vsa njihova teleta za pleme. Brez dovoljenja jih nihče ne sme prodati. Kmetijsko društvo hoče doseči, ne samo da se v obče zboljša naša goveja živina, ampak da dobimo čistokrvne pasme v deželo, kar bi več kakor podvojilo vrednost naše živine, in zato hoče društveni odbor strogo nadzorovati vestno izvršitev pravil, ktera so naperjena v prvi vrsti v to, da se ves zarod čist ohrani za pleme.

Po predlogu poročevalca so se živali, ki se tedni nakupavajo na Koroškem, razdelile tako-le:

Iz deželne podpore, namenjene za tri glavne plemenske postaje, dobé biki posestniki: Andrej Monfreda v Polubnju, Anton Pitamic v Volčah, Matija Jonko v Bovcu, Andrej Markič v Dvoru, Matevž Razpet in Blaž Jež oba v Cerknem; — junice: Andrej Monfreda v Polubnju, Josip Leban v Zatoiminu, Josip Klinkon

v Žabičah, Josip Kacafura v Doljah, Ivan Luznik v Polubnju, Josip Lazar v Volčah, Anton Monfreda v Volčah, Andrej Podreka v Volčah, France Fortunat v Čiginju in Matevž Fortunat na Kozarščih; Domicijan Huber v Bovcu, Izidor Ostan v Bovcu, Ivan Mlekuž na Plužnem, Andrej Kenda v Dvoru, Ferdinand Kenda v Čezsoči, Adolf Mlekuž v Bovcu; Anton Kosmač, Matevž Razpet, And. Kobal, France Gantar, Anton Mlakar, vsi v Cerknem; A. Zajec v Plužnem, Iv. Prezelj v Zakrižu in Andrej Razpet v Počah. — Iz državne podpore dobé biki posestniki: Anton Štrukelj v Srednjem Logu, Miha Bric v Breginju, Anton Baloh v Homecu, mlekarška zadruga na Iderskem, Ivan Cenčič v Borjani, Josip Lazar v Volčah, Peter P. Leban v Stopcu (Sv. Lucija), Ivan Reje na Slapu, Ivan Kuštrin v Rakovcu (Ponikve), Ivan Klemenčič na Pečinah, Miha Volf v Grantu (Nemški Rut), France Šorli v Lojah (Kneža), Marija vd. Kobal na Grahovem, Josip Klemenčič v Šebreljah, Ivan Mlakar na Št. Viški gori, Andrej Jeram na Cerkljanskem vrhu, Ivan Mavri v Orehku, Andrej Močnik na Bukovem, Marija Hadalin v Zakrižu, Peter Zajec v Lascu; — junice: Anton Štrukelj, Anton Vencelj in Martin Černuta v Srednjem Logu, Andrej Kutin v Čezsoči, Miha Bric v Breginju, mlekarško društvo na Iderskem, Peter P. Leban v Stopcu, Ivan Reje na Slapu, France Remec v Rakovcu, Ivan Klemenčič na Pečinah, Marija Lazar in Ivan Cenčič v Borjani, Miha Volf v Grantu, France Šorli v Lojah, Ivan Gruden na Plužnem, Ivan Mlakar na Št. Viški gori, Andrej Jeram na Cerkljanskem vrhu, Marija Hadalin v Zakrižu, Andrej Močnik na Bukovem, Jakob Klavžar v Jesenicah, Ivan Mavri v Orehku, Peter Zajec v Lascu.

Vsega skupaj razdeli kmet. društvo letos 26 bikov in 44 junic med kmetovalce na Tolminskem. Če se bode razumno in skrbno ravnalo s to živino in če Bog da svoj blagoslov, bode na Tolminskem v 10 letih toliko čistokrvnega zaroda, da ne bode nikdar več skrbeti za uvažanje tuje živine.

Deželni zbor goriški. — Poročilo poslanca Berbuča gledé pobiranja užitnine v seji dne 17. t. m. (Dalje.)

Pač pa priznava s hvaležnostjo, da se je deželni odbor resno trudil zadostiti po deželnem zboru dani mu nalogi, odposlavši dva uradnika po deželi v pridobitev potrebnih pooblastil, da bi sprejel tudi erarsko užitnino v deželno režijo; obžaluje le, da se je našla stranka, ki je to zaprečila v veliko škodo deželi in našemu ljudstvu. Ta sklep deželnega odbora je bil čin resnih, za blaginjo dežele in našega ljudstva unetih mož, ktere niso vodili strankarski, temuč le višji nameni.

Isto tako priznava finančni odsek s hvaležnostjo, da je deželni odbor v kljub označenim neuspehom na deželi spretno in vestno varoval koristi dežele posebno v goriškem mestu, kjer se mu je posrečilo pridobiti deželi približno 20.000 K pri vsem naporu privatnih interesentov, da bi tudi to zaprečil. Priznanje zaslužijo tudi oni mestni krčmarji in drugi prizadeti obrtniki, ki so, spoznavši svojo in svojih sodeželanov koristi, odločno stali na strani deželnega odbora. Isto volja tudi zadevnim obrtnikom Tolminskega okraja.

Finančni odsek se je pa kar zavzel nad referentovo izjavo da „sedaj je nemogoče več pobirati davke v lastni režiji, ker odpadejo naklade na žganje in brez teh so ostali prejemki premajhni“.

Potemtakem bi morale vse majhne kronovine odslej opustiti svoje užitninske urade ter prepustiti pobiranje deželnih davkov zakupnikom. Nasprotno vidimo pa, da je gorenja Avstrija uvedla s 1. septembrom l. 1900 taki urad samo za naklade na pivo z vrlo dobrim uspehom.

Od 1. septembra do konec decembra l. l. je imela tem potom 342.919 K nečistega dohodka, 49.324 K režijskih stroškov, (ravno 7%) in 293.594 K čistih dohodkov.

A neoziraje se na vse to, je ona izjava indirektni poziv zakupnikom, naj skubijo deželo po svoji volji. Če ne more deželni odbor pobirati davščine v deželni režiji bodisi po tarifi bodisi potom dogovora, je odvisen od milosti zakupnikov. Kar mu ti ponudijo, mora sprejeti.

Kaj? — ako bi hoteli biti zadoji hudomušni ter bi ponujali sedaj, ko odpade davščina na žganje, deželi le nekoliko tisočakov za deželno užitnino in naklade na pivo? Ali bi ne bila dežela primorana sprejeti hvaležno tudi ono malenkost? In ni to možno in celo verjetno v oči gled referentovi izjavi? Ali se ne pravi to zametavati deželno imetje? Sme-li dežela priti v tak žalosten položaj, ki bi pomenjal veliko oškodovanje njenih koristi?

Dežela ne sme priti nikdar in nikakor v tak položaj, ona se mora oborožiti proti takim eventualnostim. Če kedaj, je sedaj primorana prirediti svoj užitninski urad.

V to jo silijo še drugi oziri.

Dežela dobiva sedaj 11.000 K zakupnine od piva. Ker rastejo izdatki od leta do leta, ker je zvišala naklade na užitnino že na 80% in ker odpadejo sedaj naklade na žganjine, ji preostajajo jedino še naklada na pivo v pomnožitev njenih dohodkov, ako noče pritisniti posestnikov, trgovcev in obrtnikov s povišanjem naklad na izravne davke.

V pokritev svojih potrebščin mora dežela strogo držati se sedanje obdačbe piva, ki znaša za deželo in občine skupaj 440 K, in to tem bolj, ker znaša v drugih vinskih deželah taka obdačba na pivo skupno celó 680 K. A ta znesek mora tako razdeliti, da bode dobivala sama 340 K od hektolitra na drobno potočnega piva, občine pa k večjemu 1 K. Prvi pogoj dobro urejene deželne uprave je pa, da ve, koliko te tekočine se v deželi potoči, zato mora sprejeti to davščino vsekako v svojo upravo, to tem bolj, ker bi znašali stroški v ta namen le 10.000 do 12.000 K in bi dežela ne trpela nikake izgube, če bi znašali celo 17.000 K, če se potoči pri nas le 16.000 hl piva. Ti stroški bi se zdatno zmanjšali, če bi pobirala dežela dogovorno z občinami naklade na pivo tudi za te. Po teku leta, ko bi dežela natanko poizvedla potrebne podatke o konsumu piva in bi se lahko pogodila ali z okraji, ali občinami, ali krčmarji in založniki, bi postali ti stroški še manjši.

Finančni odsek ne more zamolčati tudi svojega mnenja, katero izrečno poudarja, da bi bilo za deželo in občine neobhodno potrebno poizvedeti, koliko vina se potoči v deželi in v posameznih občinah, kar bi se dognalo natanko pa le tem potom, da bi deželni užitninski urad vzel v deželno upravo tudi pobiranje deželne užitnine na vino in meso. Vendar mora opozarjati deželni odbor na nevarnost, katera je združena s takim postopanjem, dokler ima privatni zakupnik erarsko užitnino v svoji roki.

Ta in posamezni interesenti bi se pogodili lahko (na videz) za jako nizko odkupnino, katera bi vezala tudi deželo, in dežela bi morala plačati take umetne zavinke. Zato naj stopi pravočasno s c. kr. finančnim ravnateljstvom v Trstu v dotiko da odpove zakupnikom pogodbo ter priredi za dotične okraje dražbo proti 10% povišku. V okrajih pa, kjer izteče letos pogodba, naj poskusi pridobiti pooblastila krčmarjev in prizadetih obrtnikov v svojo roko, da sprejme tam tudi pobiranje erarske užitnine v svojo upravo.

Deželni odbor naj ima pa tudi vedno pred očmi koristi, ugodnosti in opravičene zahteve krčmarjev, mesarjev in za-

devnih obrtnikov; naj ne zabi, da mu je, skrbeti za te isto tako, kakor za druge sloje sodeželanov. Ko se uveri, da bi bilo tem v prilog, a deželi ne v izgubo, naj se pogodi z njimi bodisi po okrajih ali občinah ali s posamezniki za vse davščine, do katerih ima pravico. Pričakuje se pa od razsodnosti prizadetih obrtnikov, da bodo, uvažujoči deželne torej tudi svoje in koristi svojih sorojakov, vestno spolnovali svoje dolžnosti ter sli v vsem deželi na roko.

Deželne koristi in važnost tega vprašanja zahtevajo, da deželni zbor potom najnosti sprejme sub. priloženi zakon, s katerim se uvaja samostojna deželna naklada na porabo piva v pokneženi grofovini Goriški in Gradiški, ter naloži deželnemu odboru, da priskrbi z možno hitrostjo Najvišje potrjenje tega zakona.

V zmislu § 5, tega zakona naj priskrbi tudi dogovorno z visokim c. kr. namestništvom v Trstu izvršitveni predpis, kako je pobirati s tem zakonom uvedeno deželno naklado, kakor tudi naj sestavi navodilo organom v to svrhu. Vrh tega naj pravočasno priskrbi vse potrebno, da začne poslovati deželni užitninski urad s 1. januarjem 1902.

Uvažujé vse to naj izvoli visoki zbor skleniti:

1. Izreka se deželnemu odboru zahvala, da je lani spretno in vestno varoval pri obstoječih razmerah deželne koristi pri oddaji užitnin, posebno v goriškem mestu, kjer se mu je posrečilo pridobiti za deželo približno 20.000 K več nego prejšnja leta.

2. Načrt zakona, s katerim se uvaja samostojna deželna naklada na pivo, se sprejme ustavnim potom, ter se naloži deželnemu odboru, da priskrbi zanj ko hitro mogoče Najvišje potrjenje.

3. Deželni odbor naj stopi nemudoma v dogovor z visokim c. kr. namestništvom v Trstu ter naj priredi dogovorno z njim po možnosti hitro predpis za izvedenje omenjenega zakona.

Isto tako naj priredi v najkrajšem času navodilo organom za pobiranje užitnin in naklad na pivo.

4. V pokritje različnih deželnih potrebščin naj izposluje 340 K deželne naklade na pivo, pripustivši najvoč 1 K občinskim nakladam.

Naj strogo varuje dosežanje skupno mero deželnih in občinskih naklad na pivo v znesku 440 K in ne dopušča, da bi se ta znižala, kažoč na mnogo višje obdačenje domačih vinskih pridelkov.

5. Naj pravočasno priskrbi vse potrebno za poslovanje deželno-užitninskega urada s 1. januarjem 1902.

6. Pooblašča se deželni odbor, da se pogodi bodisi z celimi okraji ali občinami, bodisi s posameznimi zadevnimi obrtniki ali tretjimi osebami potom odkupa za deželno užitnino in naklade na pivo, odnosno tudi za erarsko užitnino, ako dobi njeno pobiranje v lastno režijo.

Kjer to ni mogoče, ali bi bilo v škodo deželi, naj priskrbi pobiranje imenovanih davščin vsekako po tarifi v lastni upravi.

V to svrhu naj stopi v dogovor s c. kr. finančnim ravnateljstvom v Trstu, da odpove pravočasno pogodbe z zakupniki, ponudivši 10%-ni povišek zakupnin vsaj za one okraje, kjer bi dežela ne mogla pobirati svojih užitnin po tarifi.

7. Naj pozivlja visoko vlado, da spremeni ustavnim potom zakon z dne 18. maja l. 1875 drž. zak. št. 84, po katerem so v veljavi za našo kronovino trije oziroma štiri tarifi na vino, namreč po 594 K po 446 K in po 372 K (oziroma po 148 za takozvano vino di Zonta) tako, da se uvede povsod le jedna tarifa.

Isto tako naj se preuredi Najvišji odlok z dne 25. maja l. 1829, zadevajoč pobiranje užitnin v obče tako, da bode odgovarjal duhu časa in se oziral tudi na deželne in občinske koristi.

V petek ob 4. uri pop. je bila zopet seja. Navzočih je bilo 18 poslancev; od slovenskih poslancev ni bil navzoč Gabršček. Overovljenje zapisnika se je prepustilo deželnemu odboru, zato pa se tudi ni prečital.

Vladni zastopnik grof Attems odgovarja na dr. Tumovo interpelacijo glede rabe slov. jezika pri pošlah na Goriškem. On pravi, da je tu vse v redu (?).

Preide se k 1. točki dnevnega reda: „Podrobna razprava o predlogu glede pobiranja užitnine v lastni upravi“. Ko se je razpravljalo o 1. točki teh predlogov, odstopi glavar predsedništvo svojemu namestniku dr. Gregorčiču.

Poročevalec posl. Berbuč prečita to točko. (Besedilo te točke prijavljamo na drugem mestu današnje številke našega lista).

Oglasi se k besedi dr. Tuma ter pove, koliko je po svojem mnenju deležen zahvale, ki se v tej točki izreka deželnemu odboru za to, da je znal pridobiti v goriškem mestu za deželo 20.000 K več dohodkov, nego mu jih je poprej donosala užitnina.

Poslanec Berbuč pravi, da mu niso znane v tem pogledu Tumove zasluge, znano pa da mu je, da je dr. Tuma glede drugih okrajev na slovenski strani goriške dežele delal proti nameram deželnega odbora, da bi prišla užitnina v deželno upravo. Tuma vpije vmes, da je to laž, Berbuč pravi, da je resnica ter da to resnico dokazuje govor dr. Tume v Dol. Vrtojbi, katerega je priobčila „Soča“. Tuma še huje vpije, da je laž. Poslanec Berbuč pravi, da tako piše „Soča“ in da je „Soča“ Tumov list. Tuma pravi, da ga ne briga, kar piše „Soča“ in da list ni njegov nego Gabrščekov. Posl. Berbuč odgovarja, da je to, kar o tem „Soča“ piše, resnica in da je to v stanu dokazati s pričami, ki so Tumo poslušali, ko je tako govoril. Na to Tuma molči. Stavljena na glasovanje ta točka se sprejme — 2. in 3. točka predlogov se združita ter se tudi vsprejmeta. 4. točka omenjenih predlogov se ne sprejme. Proti njej govori dr. Venuti. 5. točka pa se na predlog dr. Venutija, kateremu se pridruži tudi poročevalec poslanec Berbuč, spremeni tako, da se deželnemu odboru naroča, da pravočasno priskrbi vse potrebno za poslovanje deželno-užitninskega urada ter naj o tem poroča deželnemu zboru že v prihodnjem zasedanju.

Točka 6. se ne sprejme, sprejme pa se točka 7. omenjenih predlogov.

Na to predlaga dr. Tuma, da bi se z današnjega dnevnega reda izpušile točke 2.—10., ker so manj važnega pomena nego druge točke. Posl. dr. Verzeznassi se temu ustavlja ter predlaga, naj se razpravlja po redu o vseh točkah dnevnega reda, a poročevalci naj prečitajo le predloge, opuste pa utemeljevanja. Ta predlog se sprejme.

Posl. Berbuč poroča v imenu šolskega odseka o 2. točki dnevnega reda, namreč o šolstvu v deželi.

Deželni glavar odpre splošno razpravo. Za besedo se oglasi jedini dr. Tuma. Pravi, da se mora izreči pohvalno o poslancu Berbuču, ki se je trudil, da je zbral toliko podatkov, ki dokazujejo, da je šolstvo na Goriškem pravi škandal. Govorec o ljudskih šolah, pa pravi, da mu je žal, da se izreka v poročilu nekaka graja ljudskim učiteljem, kakor da bi bili oni krivi, da ni v ljudskih šolah pravega napredka. O srednjih šolah govorec, meni, da so na slabem napredovanju naše šolske mladine krivi oni nemški profesorji, ki prihajajo v našo deželo, ne da bi poznali deželni jezik, niti razmer naše dežele, katerim ni na drugem ležeče, nego da se otroci nemški učijo. Da pa prihajajo v deželo taki ljudje, krive so po njegovem mnenju šolske oblasti, ki pri razpisovanju službenih skupine tako sestavljajo, da naši

deželani skoro do teh služb priti ne morejo. Dr. Tuma je tudi povodil, govorec o možkem učiteljsku v Kopru, da se tam nastavljajo najslabše učne moči, celo ljudski učitelji. Rekel je in zatrjeval italijanske poslance, da **on ni nacijonalist** in da ne stavi s tega stališča predloga, naj se možko učiteljske prenese iz Kopra v Gorico. Govoril je še marsikaj, nazadnje pa tudi rekel, da bi profesorji ne smeli — tarokirati.

Posl. Berbuč zavrača dr. Tumovo glede opazke, da se v poročilu izreka graja ljudskim učiteljem, kakor da bi bili oni krivi, da ni v ljudskih šolah tak napredek, kakoršnega je bilo želeti. Kaj takega, pravi govornik, v poročilu nikjer ne stoji in v dokaz temu čita iz poročila mesto, ki govori o ljudskih šolah in ki se tako-le glasi:

„Šolski odsek je marveč uverjen, da tičijo uzroki takih neuspehov v šoli sami, v njeni notranji uredbi in njenih osnovnih načelih, in noče in ne sme prikrivati resnice, da velja to skoro za vse naše šolstvo, začevši pri ljudski šoli.

Visoki vladi je gotovo znana razina (niveau) našega ljudskega šolstva; ona dobro ve, da to ne zadošča niti po svoji uravnavi niti po svojih vseh duhu časa, ve, da naše prenapolnjene in dvorazrednice — in takih imamo največ v deželi — ne morejo privedi ljudske omike pri vsej prirojeni nadarjenosti naše mladine do one stopinje, do katere so jo privedle zmerno napolnjene in in dobro urejene večrazrednice v drugih kronovinah, kjer je večinoma celodnevni pouk“.

Kje za božjo voljo, pravi govornik, tiči v teh vrstah kaka graja ljudskemu učitelju! — ter pripomni dr. Tumi, da govori — skozi okno.

Konečno se prečitajo in sprejmejo vse točke tega predloga, ki se tako glasé: Visoki zbor naj izvoli skleniti:

I. Visoka vlada se pozivlja, naj izvoli nakloniti ljudskemu šolstvu v pokneženi grofovini goriško-gradiščanski letno podporo 100.000 K v svrhu, da se povzdigne v deželi nivo splošne ljudske omike.

II. Visoka vlada se pozivlja, naj preuredi takoj izobraževališče za učitelje v Kopru in za učiteljice v Gorici tako, da bodeta odgovarjala duhu časa, svojemu visokemu namenu in strogo pedagoškim načelom.

III. Visoka vlada naj postavi državne in srednje šole v Gorici na narodno podlago ter uvede prehodno nemudoma v spodnje razrede rečenih šol materinščino kot učni jezik.

IV. Visoka vlada naj preuredi z ozirom na to in na zdrava pedagoška načela tukajšnjo c. kr. deško in deklško vadnico in c. kr. pripravljavnico.

V. Visoka vlada naj ustanovi potrebno število štipendij za najboljše abiturijente domačine, ki bi se posvetili profesuri ter se zavezali poučevati vsaj deset let na tukajšnjih srednjih šolah.

K 3. točki: „Pogozditev močvirjev v Ogleju in Trziču in gradežkih peščin“ poroča dr. Verzeznassi ter predlaga v ta namen 4000 K, kar se sprejme brez ugovora. Posl. Verzezn. poroča tudi o 4. točki dnevnega reda t. j. za dovolitev podpore komisiji proti pelagri ter predlaga tudi v ta namen 4000 K. Posl. Venuti pravi, da nima nič proti tej podpori, on predlaga samo, da se ta svota izplača še le takrat, ko se bodo izvedenci zjedini o načinu, kako naj se zatira ta bolezen, s to spremembo se predlog tudi sprejme.

Dr. Verzeznassi poroča potem o potovalnem kmetijskem poduku. Njegovi predlogi se sprejmejo.

Dr. Gregorčič poroča o prošnji občine Sedlo za podporo glede uravnave Stanoviškega. Dovolil se v ta namen 300 K.

Dr. Verzeznassi poroča o dr. Tumovem predlogu za ustanovitev komisije za odvracanje gorskih vodá ter predlaga, da se o tej stvari preide na dnevni red, ker bi taka stvar zahtevala neizmerno velikih stroškov, o katerih se danes ne more imeti niti pojma, kajti tu bi bilo treba vse polno uradnikov, treba bi bilo odkupovati zemljišča itd. itd. — stroški, katere bi prav za prav morali nositi interesenti. Ako bi privatniki v tem pogledu napravili ter predložili kak načrt, bi se jim podpora gotovo ne odrekala. Isti poročevalec predlaga, da se preide na dnevni red o Tumovem predlogu, da se za podporo male obrti in trgovine posodi „Trg. obrtni zadrugi“ in „Cooperativi“ 40.000 K brez obresti. Poročevalec pravi, da vendar ne gre, dajati na razpolago denar družtvom, ki so v rokah Bog ve kakih ravnatelj in o katerih delovanja nima deželni zbor nobene kontrole.

Poslanec Berbuč poroča o peticijah „izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke“, ki zahtevajo, naj se zviša znesek za brezobrestna posojila od 20.000 K, katere je dovolil deželni zbor, na 40.000 K; potem: naj se dovoli podpora za napravo strelnih postaj itd. ter predlaga glede 1. točke, da se ta zahteva predloži visoki vladi v upoštevanje, drugi dve točki pa, da se odstopijo deželnemu odboru v rešitev. Glede zadnjih točk se dr. Tuma vjema s predlogom. Glede 1. točke, namreč glede brezobrestnega posojila pa pravi, naj bi se tudi ista izročila deželnemu odboru ter da naj bi se kredit za brezobrestna posojila povišal od 20.000 K na 40.000 K. Poslanec dr. Verzeznassi se čudi takemu predlogu, ko mora dr. Tumi vendar znano biti, da je deželni proračun že dognan, kakor tudi, da so mu znane finančne razmere v deželi. Sicer pa pravi dr. Verzeznassi, da se bode itak kmalu in mogoče že v prihodnjem mesecu ugodilo skoro vsem prosilcem za brezobrestna posojila, ko stoji zdaj za taka posojila na razpolago 80.000 K, a je predloženih prošenj le za 87.000 K, med katerimi bo mogoče več neutemeljenih prošenj. Pa tudi ako bi bile te prošnje utemeljene, meni govornik, da bode vlada jim najbrže ugodila, ker, ko se je stavila v državnoz. vinarškem odseku resolucija, da bi dovoljevala vlada za brezobrestna posojila večje kredite nego dežele, se nista ne zastopnik kmetijskega ministerstva, ne oni finančnega čisto nič ustavljala taki resoluciji. Odsekov predlog se sprejme.

Isti poročevalec predlaga, da se dovoli občini Kamno za obrambena dela pri Soči znesek 1976 K. Se sprejme.

Zdaj pridejo na vrsto poročila peticijskega odseka.

Deželni glavar opomni, da naj bi prišla na vrsto najprej prošnja odbora za postavljanje spomenika Nj. Vel. pokojne cesarice Elizabete v Trstu. Ker ni temu nikdo ugovarjal, poroča o tej prošnji poslanec Dottori ter predlaga, da se v ta namen dovoli prispevek 500 K, kar se je sprejelo jednoglasno.

Poslanec dr. Gregorčič poroča o prispevku dežele za uravnavo vodotoka Renc v Renčah ter predlaga 30%-ni prispevek na največ 28.000 K stroškov. Posl. conte Valentinis predlaga, da se vrne ta zadeva zopet deželnemu odboru v nadaljnje proučevanje. Dr. Tuma podpisira odsekov predlog, na kar ima besedo poročevalec dr. Gregorčič ter pobija Valentinisovo trditev, kakor da bi načrti ne bili še popolnoma dokončani. On priporoča toplo deželni zboru, da sprejme odsekov predlog. Pri glasovanju pa je bi sprejet predlog Valentinisov z glasovi Italijanov, za odsekov predlog pa so glasovali le Slovenci in tako je ostal v manjšini.

Dr. Gregorčič poroča o prošnji rav-

nateljstva košarske šole na Žagi za dovoljenje denarne podpore, katero bi ravnateljstvo po svoje razdeljevalo med učence.

V imenu odseka predlaga poročevalec, da se ta prošnja odstopi deželnemu odboru, ki naj stvar prouči v tem smislu, da bi se napravile kakor se je to zgodilo pri slični šoli v Marianu, tudi za košarsko šolo na Žagi nekatero ustanove.

Isti poročevalec predlaga, da se prošnja županstva na Žagi za prispevek isti šoli odstopi deželnemu odboru, ki naj jo predloži visoki vladi v poštevanje.

Učiteljevi udovi Katarini Ivančič se dovoli podpora 200 K, poročevalec dr. Gregorčič.

Učiteljevi udovi Terezi Macorig se dovoli istotako podpora 200 K, poročevalec Dottori.

Dovolil se udovi Radizza 80 K.

Italijanskemu Alojzijevišču dovoli se 600 K podpore, a istemu 1000 K podpore za nakup novega poslopja; slovenskemu Alojzijevišču dovoli se 600 K podpore.

Društvu sv. Vincenca de Paoli se dovoli 400 K, o prošnji za podporo zavodu sv. Nikolaja v Trstu se preide na dnevni red. Poslanec Muha je sicer predlagal 400 K podpore in so za ta predlog glasovali vsi slov. poslanci, a ostali so v manjšini.

Dovolilo se je: Kmečkim posojilnicam in zadrugam 500 K, a s pogojem, da bo smel nadzorovati njih delovanje deželni odbor.

Dr. Abram je poročal o podporah za ceste.

Dovoljenih je bilo cestnim odborom v Sežani, Komnu, Ajdovščini, Goriški okolici, Tolminu in Kobaridu po 1600 K; cestnima odboroma Kanalskemu in Bovškemu pa po 1200 K vsakemu. Občini Ivanjigrad se je dovolilo za popravo ceste 400 K, občini Slivno v isti namen 400 K, občini Lokavec za cesto Lokavec-Ajdovščina se je dovolilo za letos 800 K (tretjina cele podpore 2400 K, ki jih ima izplačati v 3 letih). Za cesto Idersko-Livek 300 K; za most pri Slapu 300 K, za cesto Št. Višku Gora-Vrh 300 K in za cesto Ponikve-Bača 500 K.

Dovolile so se podpore nekaterim ital. dijakom.

Društvu „Rudečega Križa“ dovoljenih je 400 K; gospodarskemu svetu v Staranzanu za napravo artezijskih vodnjakov 600 K. Sadjarskim društvom in sicer: v Štjaku se je dovolilo 250 K, v Kamnjah 100 K in v Tolminu 200 K.

Občini Dolenje 1000 K za napravo treh vodnjakov, isti občini 1800 K za popravo ceste v Lož, 600 K v Ruttars, a 680 za ono v Neblje.

Cestnemu odboru gradiščanskemu se dovoli 1900 K za popravo ceste Bruma-Fara; cestnima odboroma v Gradišču in v Korminu se dovoli 3500 K za most čez Birso (Versa), 800 K občini Zagrad za cesto od Zdravščine do sv. Martina, 800 K za cestne jarke pri Marianu. Za uravnavo Korna občini Chiopris se dovoli 1000 K, cestnemu odboru tržiškemu za popravo ceste od Trziča do Belane 1000 K; 2400 K se dovoli občini Červinjan za napravo treh mostičev; občini Muša 600 K za most čez potok Hrestenico.

Več drugih prošenj se je deloma odbilo, deloma odstopilo deželnemu odboru v proučevanje.

Na to čita poslanec dr. Rojic svojo interpelacijo do deželnega glavarja glede zgradbe bolnišnice in norišnice.

Deželni glavar odgovarja, da je deželni zbor odstopil to zadevo deželnemu odboru, a ne njemu in naj se torej interpelant obrne do deželnega odbora. Ker so bili poslanci, ki so že pet ur sedeli, siti tega sedenja, in so deloma tudi odšli, tako da jih ni bilo zadostno število v dvorani, odložilo se je utemeljevanje nekaterih Tumovih predlogov na prihodnjo sejo in se je seja zaključila ob 9. uri.

**

Zadnja seja gor. deželne zbornice v tej dobi je bila v torek dne 24. t. m. O njej bolj obširno prihodnjic!

Za braniško cesto je deželni zbor v torkovi seji dovolil 12.000 K.

Poziv poslancu Berbuču. — „Soča“ pozivlja poslancu Berbuču, naj skliče v Gorici shod, na katerem se bo razpravljalo o užitnini. Ako tega ne stori, sklicali ga bodo naprednjaki, a g. Berbuč bo moral priti zraven!

Po našem mnenju je stvar o užitnini končana. Narodno-napredna stranka je bila obsojena v deželni zbor. Te obsodbe ne izbriše noben shod. Narodno-napredna stranka je ožlindrana za vselej. Prej so pp. v „Soči“ pretili g. Berbuču, da mu hočejo že posvetiti v deželni zboru, zdaj, ko jih je g. Berbuč tako sramotno ponižal, pa ga kličejo na shod! Peče jih!

Javni shod „narodno-napredne“ stranke v Šmartnem se ni vršil, ker je bil iz varstvenih ozirov prepovedan. „Narodno-napredni“ fantje dr. Tumovega kalibra skriti so se morali med štiri stene ter držali tam zaupni shod, pa še tega pod varstvom bajonetov. Koliko časa bodo dražili ti ljudje naše ljudstvo, ne da jih doleti — zaslužena kazen?!

Na komenski štirirazredni šoli, kamor pohajajo tudi naši otroci, se je pojavila letos neka nova, čudna prikažen. Dočim je vsaj na Krasu, — drugod mi ni znano, — povsod v navadi, da pozdravijo učenci v šolo došlega učitelja ali kateheta z lepimi krščanskimi besedami: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, odredil je gospod Josip Štrekelj, ki podučuje letos II. razred v Komnu, in kakor se čuje, tudi gosp. nadučitelj Anton Leban, ki podučuje v četrtem razredu, da morajo šolski otroci opustiti to lepo navado z motivacijo, češ, da ni lepo tako pozdraviti. To vzbuja pri otrocih in stariših veliko začudenje. Prosimo pojasnila. —

Izjava. — Kadar se bližajo volitve, tedaj niso liberalci nikoli v zadregi za kako laž, ki naj bi služila proti duhovnikom ali proti klerikalni stranki.

Tako širijo tudi sedaj liberalni pravaki po Kobaridu vest, da nameravajo duhovniki kobariškega okraja, ali prav za prav, da namerava „Slov. katoliško politično in gospodarsko društvo za kobariški okraj“ ustanoviti v Kobaridu konsumno društvo. Njih namen je samo ljudstvo begati, in kakor čujemo, se ljudstvo res da begati po tej liberalni paroli.

Zato čutim dolžnost in sem tudi pooblaščen izjaviti v imenu „Slov. kat. pol. in gosp. društva“, da ni zdaj nikomur v mislih, da bi se v Kobaridu ustanovilo kako konsumno društvo. To je le čisto liberalna raca, ki naj zdaj gaga, da napravi zgago.

Za „Slov. kat. pol. in gosp. društvo“
Ciril Metod Vuga
tajnik.

Razstava v Kasovljah okradena. Po zaključanju te krasne razstave zaprli so se brezvestneži v razstavine prostore, pokradli posestnikom mnogo sadja in grozdja ter popili mnogo steklenic vina in žganje. Nekateri posestniki bodo tožili.

Iz Šempasa nam pišejo 22. sept. V nedeljo, 15. septembra smo imeli lep praznik. V prenovljeno cerkev prenesel se je nov kip M. B. Slovesnega sprevoda se je udeležila šolska mladež, petdeset parov belo oblečenih deklic s šaplom in svečo, starešinstvo, sedem duhovnikov in velika množica vernikov. Poravnana je škoda, ki jo nam je pred letom naredila strela. Na mesto prejšnjega lesenega oltarja postavil nam je g. Trobec krasen kamenit oltar, L. Linzger nam je napravil prelepi kip M. B. rožnivenške, Art. Zupančič je prečistil in marmoriziral cerkvene stene in strop, domači zidarji in mizarji so imeli svoje delo v zakristiji, v zvonici in okoli cerkve, g. Artur Makuc ima delo s strelvodji, Vičič in Lipušček pa z orgljami. Ne malo dela smo torej letos dovršili. Po vsem naštetem delu smo si pri sklepi slovesnosti pošteno oddahnili. Srečo smo imeli tudi v tem, da se je ta dan zjasnilo nebo in zopet posijalo sonce. Narod je bil praznika vesel in hvaležen je svojemu župniku za mnogi trud in krasno slavnost.

Matajur. — (Blagoslovljene Spomenika Odrašeniku dne 10. sept. 1901.) Veliko in izvanredno slovesnost obhajali smo na naši sosednji gori Matajur. Na to slovesnost smo se že dolgo časa pripravljali. Napovedani dan je prišel. Prevzvišeni

okoli 70 let stari in častitljivi nadškof iz Vidma se poda 9. sept. na daljno in težavno pot proti tej gori. Spremljalo je Prevzvišenega veliko duhovnikov in neštivilne množice pobožnega ljudstva. V Azli stopi na slovensko zemljo in se poda po lepi in rodovitni reški dolini (Alberone) do vznožja Matajurja. Naše dobro ljudstvo je na celi poti prav srčno pozdravljalo svojega priljubljenega višega pastirja. Vse hiše ob cesti so bile okrašene se zastavami in taki slovesnosti primernimi napisi. Lepo ubrano zvonjenje se je slišalo od vseh strani in mogočno se je odmevalo streljanje topičev. Po dvehurni vožnji pridejo srečno do Jeronišča. Tukaj je bila zbrana velika množica ljudstva iz sosednjih vasi. Tukaj pa je bilo pripravljenih tudi 8 krepkih mladenčev, ki so Prevzvišenega nesli v naslonjaču po silno stermi in skalnati stezi memo vasi Stermice v 954 m nad morskogladino ležečo vas Matajur, kjer službuje nad 10 let izgledni in neutrudljivi č. g. Anton Vizintin. Ta kraj je bil določen za prenočišče Prevzvišenega in njegovih spremljevalcev.

Drugo jutro okoli 6. ure imela je biti sv. birma v cerkvi sv. Lovreca v Matajurju. Ker se je pa po noči vreme spremenilo in se je bilo bati dežja, so prvotni načrt spremenili in so se podali okoli 5. zjutraj proti vrhu, kamor so srečno dospeli okoli 7. Ob tem času bilo je nad 5000 ljudi zbranih okoli spomenika, kjer so se brale sv. maše od 1. ure po polnoči nepretrgoma. Zadnji sv. mašo je bral nadškof, ob 8 uri. Navzočih je bilo pri tej maši nad 7000 vernikov. Veliko jih je bilo tudi pri sv. obhajilu. Kdor je bil v noči od 9.—10. sept. na prostem, opazoval je lahko, kako se ljudje z gorečimi svetilnicami pomikajo v velikih četah proti Matajurju, da se tam poklonijo svojemu Odrašeniku. Vseh ljudi, ki so bili ta dan od polnoči pa do poludne tukaj, se lahko šteje nad 10.000. Duhovnikov je bilo nad 100, med temi 3, ki so nad 80 let stari. Goriška je bila zastopana po 7 duhovnikih in veliki množici ljudstva.

Okoli 9¹/₂ odnesli so nadškofa v Matajur, kjer je bila sv. birma. Tako se je veršila ta slovesnost v najlepšem redu, nam pa ostane celo naše življenje v najlepšem spominu.

Evharistični shod za duhovščino bo letos dne 17. oktobra. Nj. Em. kardinal je že odobril program. Zadnji evharistični shod je bil l. 1896.

Vabilo k veselici „pevskega in bralnega društva v Ročinju“ v nedeljo, dne 29. septembra ob 3¹/₂ uri popolne v gostilni „pri pošti“ s sledečim vzporedom: 1. V. Parma „Čolničku“ poje mešan zbor. 2. „Zakaj ne bi bil župan“, šaljiva deklamacija. 3. H. Sattner „Na planini“ poje mešan zbor. 4. „Zamujeni vlak“ šaloigra v 5. prizorih. 5. Ang. Hribar „Slovo od lastovke“ poje mešan zbor. 6. Šaljiva tombola. 7. Prosta zabava. Iz prijaznosti udarja pri veselici „kanalski tamburaški zbor“. Vstopnina k veselici 30 vin., sedež 20 vin. — K obilni vdeležbi vabi Odbor.

Sv. Lucija na Mostu. — Tukaj je dne 17. t. m. padel Valentin Manfreda z visokega oreha tako nesrečno, da je zgubil zavest in kmalu na to umrl.

Strašna nesreča na železnici. — Iz rumunskega mesta Palata blizu ogerske meje je odšel dne 20. t. m. ob 2. uri zjutraj brzovlak proti Turnu Severinu. Kmalu za njim je odšel tovorni vlak z 166.000 kg petroleja. Svet je tam visel in strm. Tovornemu vlaku je odpovedala zavora in je s strašno naglostjo letel navzdol. Kmalu je bil prav blizu brzovlaka. Strojvodja je dajal obupna znamenja, naj bi z brzovlakom bolj pohiteli. Toda strojvodja na brzovlaku ni razumel znamenja in je vstavil. V tem trenutku prileti tovorni vlak z vso silo ob brzovlak. Vozovi se zmečkajo, petrolij se v potokih razlije po tleh ter se ob stroju vname. Oba vlaka sta bila naenkrat v plamenu. Ljudje, ki so bili v brzovlaku so večinoma vsi zgoreli. Le malo se jih je rešilo. Pripovedujejo se ginljivi prizori. Milijonar Din je hotel naglo skočiti iz voza, pa se mu je pri tem noga zajela med dve gredi, da je ni mogel izvleči. Prosil je nekoga, naj mu nogo naglo odseče obljubivši mu veliko bogastvo, toda ni bilo mogoče tako naglo. Omagal je v plamenu. Železniški nadzornik Markovič in njegova soproga sta srečno skočila iz voza in se rešila nad cesto — ali zdaj zapazita, da je njuna hči ostala v vozu. Videla sta jo goreti, a pomagati nista mogla.

Opozorjamo cenjene čitatelje na nova oglasa g. Poveraja in Konjedica-Zajca na zadnji strani.

Čepovan. — Te dni nam je č. g. župnik sporočil, da naš dopis v št. 36. ni bil povsem resničen. Ker ne maramo delati čepovanskih fantom nobene krivice, preklicujemo žaljive besede in prosimo gg. dopisnike, da nam vselej čisto resnico poročajo.

Alojzijevišče. — Odbor Alojzijevišča poskrbel je novo vodstvo; izprosil si je pri Nj. Eminenci duhovnika č. g. Fr. Setničar-ja za vodjo in enega semeniščana-bogoslovca za nadzornika. Ob enem so prevzele hišno oskrbovanje na prešnji odborovo tri č. sestre usmiljenke iz reda sv. Vincencija.

Zavod šteje sedaj 52 gojencev, prehranjuje pa poleg teh še kakih 8 ubožnih dijakov. Brez dvojbe je ta zavod velike važnosti za slovenski del naše dežele; brez njega bi marsikak odlični talent ostal zakopan v domačih gradah. Zato pač zasluži, da se ga pravi rodoljubi in mladim ljubim spominjajo o vsaki priliki.

Listnica. — Dopisnike iz Olateža, Cerkna itd. prosimo potrpljenja.

Nekaj naukov o trgatvi.

Po „Pučkem Prijatelju“.

Trgajte zrelo grozdje! — Največje važnosti je, da se trga popolnoma zrelo grozdje. Iz nezrelega grozdja dobivamo slabo vino, ki se navadno ne more čez leto vzdržati. Sladkor je pri moštu poglaviti del. Čim več je v moštu sladkorja, tem močnejše je vino, kajti sladkor se ob vrenju pretvarja v alkohol vina. Največ sladkorja pa ima mošt napravljen iz popolnoma zrelega grozdja.

Trgajte v suhem vremenu! — Ako je bil dež, naj še pred trganjem malce počaka, da se grozdje vsaj ocedi. Mokro grozdje daje slabo vino. Od tod pregovor: Voden mošt ne daje ognjenega vina!

Trgajte z grozdnimi škarpami, katere kupimo lahko pri: Administration der Weinlaube v Klosterneuburgu. Se škarpami se lepše trga, grozdi se ne stresajo in ako so zapleteni, se laže izrežejo.

Gnili grozdi, suhi, bolni in plesnivi ne smejo se z dobrimi skupaj

spravljati. To velja tudi o nezrelih in blatnih grozdih. Nato moramo paziti zlasti pri črnem grozdju. Črno vino iz gnilega grozdja vdarja po gnilobi in nima lepe barve.

Ne mastite grozdja v vinogradih! — O veliki solnčni vročini začne mošt vreti in iz nastalega alkohola se napravlja jeshova kislina, kar je za vino jako slabo. Oni, ki je trgal po veliki vročini, stori prav, ako toplo grozdje doma na hladnem mestu razgrne, da se ohladi.

Petlje treba kolikor mogoče odstraniti od jagod bodisi pred maščenjem bodisi po maščenju. Mesnate in zelene petlje imajo v sebi mnogo treslovine in jabolčne kisline, ki daje vinu zopern okus.

Socijalne drobtinice.

V podgorski papirnici postajajo razmere za delavce vedno bolj neznosne. V zadnjem času so mnogo delavcev odslavili in pravijo, da jih bodo še.

V vevški papirnici pri Ljubljani je v torek začela stavka radi istih razmer kakor v Podgori.

Take sadove nam rodi velika obrt! Na stotine delavcev bo brez kruha in strehe!

Iz Vižovelj nam pišejo: Dne 1. t. m. so imeli socijalni demokratje iz Mavhinj in Nabežine shod v Mavhinjah. Na tem shodu je prodajal nam kmetom svoje „učenosti“ „socijalist“ Kopač iz Ljubljane. Nam kmetom, ki puščamo take modrosti pri enem ušesu notri, pri drugem zopet ven, ne da bi se kaj prijelo, je delalo seveda zabavo videti na tem apostelju socijalizma, da sam sebi ne verjame, kar kvasi. Zaradi tega sporočim cenjenim čitateljem „Gorice“ le nekatere stvari iz Kopačevega „kalamona“, da se bodo tudi oni zabavali. Povedati pa moram že naprej, da mora biti ta Kopač sila „izvandra“ človek, kajti on pozna baje osebo vse ljudi na svetu, posebno pa velikaše. Tako je rekel, da pozna nekega nadškofa — kje? ali v Ameriki Avstraliji ali na Kitajskem, tega ni povedal, kar bi nas Slovence posebno zanimalo —, ki ima po 100 gld. na uro dohodkov in kateri da plačuje svoje de-

(Dalje na zadnji strani.)

Otvoritev trgovine modnega blaga

za dame in gospode

P. n.

Udano podpisani javlja tem potom slav. občinstvu v Gorici in na deželi, da je otvoril trgovino modnega blaga za dame in gospode pod tvrdko

I. Zornik

v Gorici, hiša „Goriške ljudske posojilnice“, Gospodska ulica šte. 7, (tik „Krojaške zadrage“).

Opiraje se na svoje 14-letno delovanje v obče znani veletrgovini za modno blago gosp. H. Kenda v Ljubljani, v koji si je pridobil obilo znanja v tej stroki, upa, da mu bode mogoče vstreti vsaki najrazličnejši želji častitih dam in gospodov in to glede cene kakor tudi kakovosti.

Z ozirom na to prosi podpisani, da ga blagovolijo vsi sloji podpirati, ker le tedaj mu bode mogoče č. svojim odjemalcem bolj in bolj ugodno, kakor tudi nedosežno postreči.

Z odličnim spoštovanjem

I. Zornik.

Zadnje novosti

krasnih posamenterijsvilnatoga blaga, raznih pasov, čipk, vzenj, modercev, rokavic, nogavic, Fuchus, predpasnikov, Jupons, šerp za zimo, dežnikov, pajčolanov, žepnih robcev itd.

Vsakovrstne

priklade k oblekam za gg. Si vilje in krojače kakor: nitij, svilo, gumbe, igle, trakove, žamet, svilnat pliš, Šurah, moire. Velika izber krasnih srajc, kravat, glačce rokavice, galošev itd.

lavce po 30 novcev na dan ob najslabši hrani. Pri tem je žugajoč prisegal, da socialni demokratje hočejo take oderube in pijavke streti. Nas je bilo kar groza Kopačeve prisage. Potem je pripovedoval o neki nezakonski materi, ki je kradla krompir, s katerim je preživljala novorojenčka in naposled to svoje dete umorila. Sodnija jo je oprostila zaradi umora, obsodila pa jo je, ker je kradla krompir. Dobre pouke nam je dal Kopač glede krščanske strpljivosti in poštenja. Znani svetopisemski rek je predručajil tako, da je svetoval vsakomur, ki dobi od svojega bližnjega jedno zaušnico, da podeli njemu dve in kdor ti sukno hoče vzeti, vzemi mu ti dve in še plašč po vrhu. — Ker pa je bilo na „shodu“ še dosti časa za zabavo, povedal je Kopač tudi, kako se bogati gospodje in gospodične ženijo po telefonu mej Trstom in Aleksandrijo in le zaradi bogastva, ko pa se drug drugega naveličajo, pa si poberejo denar in se gredo ženit na Dunaj in v Budimpešto, — samo da ni povedal: ali so taki gospodje Abrahamovoga ali Izakovega rodu, — o tem je seveda molčal kakor je tudi molčal o onih Abrahamovih sinovih, ki imajo še po več na minuto kakor Kopačev nadškof na uro in ki delavce še slabše plačujejo kakor omenjeni „nadškof“. Ker je vsake reči enkrat konec, bilo je nazadnje konec tudi Kopačevega shoda in razšli smo se v zavesti, da so socialni demokrati s svojimi žalostnimi nauki zares pomilovanja vredni revčki.

O zasebni lasti. — 4. Premišljajmo zdaj nekoliko naravne lastnosti pozemeljskih blagov! Poglejmo pred vsem, ali niso morda pozemeljski blagri že po svoji naravi ljudem zasebno lastni t. j. določeni osebam namenjeni? Na to vprašanje pač ni težko odgovoriti! Polja in njive in drugo blago, katero poseduje kmet, nimajo na sebi nobenega naravnega znamenja, iz katerega bi se moglo sklepati: „To je Petrovo, to pa je Pavlovo“ itd. Sploh ne najdemo na nobenem pozemeljskem blagru takega naravnega znamenja. Ako bi pozemeljski blagri bili že po svoji naravi zasebno lastni, morali bi biti že po svoji naravi razdeljeni na določene kose ali dele in ti bi morali biti že po svoji naravi določeni za Petra ali Pavla itd. Vsega tega v naravi ni! Pravo zasebne lasti ne izvira tedaj iz naravne lastnosti pozemeljskih blagov. Nihče ne more iz naravne lastnosti svojega posestva dokazati, kaj je njegovo, kaj ni njegovo!

Vtegnil bi kdo vgovarjati: „Ker imajo vsi ljudje enako pravo do obstanka, morajo biti tudi pozemeljski blagri na enake dele razdeljeni. To zahteva narava! Vsakemu človeku pa je en del zasebno lasten!“ Ne tako! Posamezni deli bi tudi v tem slučaju nikakor ne bili zasebno lastni t. j. iz naravne lastnosti posameznih delov bi se nikakor ne moglo sklepati: Ta del je Petrov, ta pa je Pavlov itd. Zasebno lasti iščemo v naravnih lastnostih pozemeljskih blagov zama!

Mimogrede opomnimo, da je mnogo pozemeljskih blagov, ki se niti deliti ne dajo na pr. zrak, solčna luč in gorkota itd. Ako se pa niti deliti ne dajo, je še manj resnično, da so njih posamezni deli komu že po svoji naravi zasebno lastni!

Ako je tedaj zasebna last sploh opravičena, imeti mora povsem drug izvor!

Za kratek čas.

Izpred sodnije. — Sodnik zatožencu: „Kdo je pa vaš odvetnik?“

Zatoženec: „Svojo ženo sem pripeljal s seboj; ta ima jezik za tri dohtarje!“

Pogrešen telegram. — Nek državnozbornski kandidat je dobil po izvolitvi iz volilnega kraja sledeči telegram: **Zmaga je naša! Izvolili smo te!** (namesto: Tebe)!

Narodni pregovori in izreki. — (Nabral J. Volkov.)

Krotek, da mu kokoš na glavi jajce znese. Nič ne reče, če mu na glavi orehe tareš. Boljše skledo repe v miru, kakor pečen vol v prepiru.

Oslovski glas ne gre v nebeško vas. Na veliko nakovalo veliko kladivo. Kdor ima naj lupi, kdor nima naj kupi. Dolg in greh je vrag. Teslo ostane teslo, daj mu šilo ali veslo. Dva ščinkovca ne gnezditu hkratu na enem drevesu.

Prevzetni ptici Bog krila zlomi. Hlebec ne raste na vrbi.

(Dalje pride.)

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67, prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici,

Gospiska ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak slan in vsak letni čas v največji izbi, kakor: sukno, platno, prtljino, Chiffon, oksfort, srovič, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah. Cene so stalne brez pogajanja.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

C. kr. priv.

civilni, uradniški in vojaški krojač in trgovec

M. P O V E R A J,

na Travniku št 5.

Naznanjam častitim gospodom odjemalcem in damam, da sem se preselil s svoje krojačnice in trgovine, iz prejšnjih prostorov na Travniku št. 22 v goriznačene prostore na Travniku št. 5.

P. n. občinstvu priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotovih oblek, sobne in dežne plašče, vsakovrstno možko perilo, srajce Jäger, spodnje hlače ter nogovice, oficirske in uradniške priprave, sploh vse, kar je treba paradnim oblekam za vsaki stan.

Izdeluje se haveloke, sako, pelegrine in finije obleke za gospe po najnovejši modi.

Blago se prodaja na meter tako po ceni, da je z menoj nemogoča vsaka konkurenca.

Edina prodaja finih dežnikov iz tovarne odlikovane z zlato svetlino na pariški razstavi. Vstrožem vsakemu naročilo in po vsaki modi.

OZNANILO.

Podpisani naznanjam sl. občinstvu v mestu in na deželi, da sem odprl

brivsko podružnico

v ulici Duomo (pod stolno cerkvijo, nasproti trgovine Drašček).

kjer bodem mogel postreči cenj. svoje občinstvo, posebno spodnjega dela mesta ter one na deželi, bolj nego sem to storil doslej.

Obe brivnici sta preskrbljeni z izbornimi delavskimi močmi, da lahko obljubljam točno in hitro postrežbo.

V zalogi imam vedno v veliki izbi vse potrebščine te stroke kakor najfineja in navadna mila, vsakovrstne parfumarije za gospe in dame, vse po jako zmernih cenah.

Rojakom z mesta in dežele se toplo priporočam udani

A. Pucelj
brivec.

Zahvala.

O priliki nenadomestne izgube, katera nas je zadela s smrtjo našega preljubljenega in nepozabnega očeta, oziroma tasta in deda

Matevža Saurig-a

izrekamo tem potom najiskrenejo zahvalo vsem sorodnikom, milim prijateljem in znancem za mnogobrojno udeležitev pri pogrebu ter za izkazana sožalja. Posebej izrekamo svojo zahvalo čč. duhovščini, sl. predsedništvu »Veteranskega društva« iz Gorice ter oddelku iz Bilj, gg. darovateljem krasnih nagrobnih vencev ter vsem oddaljenim znancem in prijateljem predragega ranjkega, katere ni ovirala dolga pot, da so le prišli se posloviti od zemskih ostankov ljubljenega in spoštovanega prijatelja. Bog vsem stotero povrni!

Bilje, 19. septembra 1901.

Zalujoča rodbina.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlino izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

Naznanilo.

Ker se me išče še vedno na Travniku št. 11, kjer sem delal prej in je sedaj tam fotograf Marega, javljam s tem slavnemu občinstvu, da se nahaja moj novi atelijé že dve leti v

Gospiski ulici

št. 7 II. nadstr. v hiši „Gor. ljud. posojilnice“, kjer je tudi „Krojaška zadruga“. Atelijé je v vsakem oziru najmodernejši, najlepši, največji v Gorici, ter urejen velikomestno.

Priporočaje se tudi v bodoče naklonjenosti slavnega občinstva, bilježim se z odličnim spoštovanjem

Ant. Jerkič,

odlikovani fotografski zavod v Gorici, Gospiska ulica 7.

Lekarna

Cristofoletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI v Gorici.

Tvrdba

Konjedic & Zajec

v Gorici pred nadškofijo št. 5

priporoča svojo bogato zalogo: najboljšega štajerskega železa, železne, pocinkane, pocinjene in cinkaste ploščerine.

Okove za pohištvo, stavbe, vodne žage, vse potrebščine za obrtnike, kmetijstvo, sadjarstvo, vinogradnike za jensko in zimsko dobo.

Nagrobne križe, peč, študilna ognjišča, cevi, predpečnike.

Stavbeniki pozor!

Vedno sveži Portland in Roman cement. Edina zaloga železnih nosilcev (traverz), cevi za stranišča z vsemi pripravami.

Martin Šuligoj,

inženir v Korčuli

priporočam svojo zalogo šivalnih strojev raznih in najnovejših sistemov.

Ker je to le postranski zaslužek in stanujem na deželi, mi je mogoče postreči z najnižjimi cenami.

Dajem tudi na obroke. Garancija pet let.

Pivopivec! pozor!

Podpisani naznaja slav. občinstvu, da ima v zalogi od 15. t. m. naprej razum navadnega piva tudi neko specialiteto, katero prodaja pod imenom

Granat-Porter.

To pivo je varjeno na bavarski način ter za 5 stopinj težje od navadnega piva, pri tem pa jako finega in prijetnega okusa. Boleh nim na živcih, želodecu ter sploh slabotnim se to pivo celó od zdravnikov priporoča radi svoje sestave in redilnosti. Sploh pa zadovolji pivo „Granat-Porter“ vsakega pivopivca kot izvanredna okusna in krepka zimska pitača.

Prodaja se v sodčih in steklenicah po jako zmernih cenah.

Za blagohotna naročila se toplo priporoča

Josip Rován,

zalagatelj vrhniškega piva, Gorica, Rabatišče št. 20.

prave ruske za dame in gospe se dobé pri

J. Drufovka v Gorici
Gospiska ulica št. 3.

Naročbam z dežele najse doda dolgost čevlja.

GALOŠE